

Verkeersveiligheid

Actieplan verkeersveiligheid 2017

VERKEERSVEILIGHEID **ACTIEPLAN** **VERKEERSVEILIGHEID 2017**

Auteur: Ralph List
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Datum: xxx september 2017

Inhoudsopgave

BIJLAGE	2
1 Inleiding	4
2 Ongevallenbeeld	5
2.1 Ongevallenregistratie	5
2.2 Nederland.....	5
2.3 Dalfsen	5
3 Speerpunten	8
4 Activiteiten en projecten 2017	10
4.1 Inleiding.....	10
4.2 Projecten 2017	10
5 Financiën	20
Bijlagen.....	21

1 Inleiding

Elke dag komen er in Nederland gemiddeld één tot twee personen niet thuis, omdat ze zijn overleden ten gevolge van een verkeersongeval. Daarnaast vallen er elke dag tientallen gewonden door verkeersongevallen.

Uit ongevallencijfers blijkt veelal dat bepaalde leeftijdsgroepen (jongeren t/m 24 jaar en 65-plussers) vaker dan gemiddeld bij verkeersongevallen betrokken zijn. Jongeren vertonen vaker dan andere leeftijdsgroepen risicovol gedrag en hebben een gebrek aan rijervaring. Het aantal ongevallen dat gebeurt met jonge automobilisten en personen op de bromfiets, scooter en motor is relatief hoog.

De 65-plussers zijn in vergelijking tot de overige doelgroep(en) fysiek kwetsbaarder. Ze worden gemiddeld ouder en blijven langer mobiel. Daarnaast hebben ze een verminderde reactietijd en beperkte wendbaarheid in het verkeer. Het aantal ouderen dat omkomt in het verkeer blijft onverminderd hoog. Dit geldt in het bijzonder voor ouderen op de fiets (e-bike) en scootmobiel.

Bij het bestrijden van de verkeersonveiligheid wordt er onderscheid gemaakt in infrastructurale- en niet infrastructurale projecten. In het Actieplan verkeersveiligheid 2017 wordt de aandacht gevestigd op de niet infrastructurale projecten. Het doel is om door middel van voorlichting, training en educatie een gedragsverandering bij de weggebruikers te bewerkstelligen. Het is ons streven om het aantal doden en gewonden in het verkeer te verminderen.

De tendens is dat projecten gericht op voorlichting en educatie de komende jaren een steeds prominentere rol gaan vervullen bij het verbeteren van de verkeersveiligheid.

De verkeersongevallen zijn voor een groot deel te wijten aan menselijk falen. Diverse onderzoeken tonen aan dat ruim 95% van de ongevallen of zelfs meer is terug te brengen op fouten van de weggebruiker bij deelname aan het verkeer.

Om de verkeersveiligheid in de gemeente Dalfsen te verbeteren wordt in 2017, evenals voorgaande jaren, weer een groot aantal gedragsprojecten uitgevoerd. Dit gebeurt in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland (afdeling Dalfsen), het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid in Oost-Nederland (ROVON), de provincie Overijssel, de ANWB en diverse projectbureaus.

In het Actieplan Verkeersveiligheid 2017 wordt de aandacht met name gevestigd op de kwetsbare leeftijdsgroepen. Dit zijn de doelgroepen die relatief vaak bij verkeersongevallen betrokken zijn.

2 Ongevallenbeeld

2.1 Ongevallenregistratie

Vanaf 2009 heeft er een enorme daling plaatsgevonden in de aanlevering van ongevallen door de politie aan Rijkswaterstaat Data ICT Dienst. Door de verslechterde ongevallenregistratie is het niet goed mogelijk om betrouwbare analyses te maken en het verkeersveiligheidsbeleid te monitoren en te evalueren. De onvolledige en onbetrouwbare registratie van de ongevallen is een landelijk probleem. De politie heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een verbeterde ongevallenregistratie, genaamd 'KenmerkenMeldingPlus'.

In 2014 is STAR, Smart Traffic Accident Reporting, een innovatieve samenwerking van de Politie, Verbond van Verzekeraars en VIA vormgegeven. STAR is gericht op een efficiënte ongevallenregistratie met als doel betrouwbare ongevallenanalyses. Binnen het STAR project ligt de focus op de gehele keten: ongeval, registratie en analyse.

Waarschijnlijk is de ongevallenregistratie medio 2017 op het niveau van 2009 of zelfs beter. Het zal dan ook mogelijk zijn om de ongevallencijfers vanaf 2014 op één lijn te trekken, waardoor trendanalyses mogelijk zijn.

2.2 Nederland

In het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2008-2020 staat dat het kabinet het aantal verkeersdoden wil terugbrengen tot maximaal 500 in 2020. Het aantal ernstig verkeersgewonden in 2020 is vastgesteld op maximaal 10.600. Om de doelstelling van 2020 te behalen is het belangrijk dat gemeenten, provincies en maatschappelijke partners alles op alles zetten en goed samenwerken om de verkeersveiligheid te verbeteren. Nederland behoort tot een van de meest verkeersveilige landen van de wereld en dat moet zo blijven. Desondanks is er op verkeersveiligheidsgebied nog steeds winst te behalen.

Minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) heeft in april van dit jaar bekend gemaakt dat het aantal verkeersdoden in 2015 is gestegen naar 621 (51 meer dan 2014). De afgelopen jaren was er sprake van een daling van het aantal verkeersdoden. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Rijkswaterstaat, onderdeel van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Het is niet aan te geven of met de stijging sprake is van een eenmalige piek. De minister blijft vasthouden aan de landelijke doelstelling.

In bijlage 1 vindt u meer informatie over de landelijke ongevallencijfers. Een overzicht van de ongevallen op Dalfser grondgebied is opgenomen in bijlage 2.

2.3 Dalfsen

Objectieve onveiligheid

Volgens de informatie, beschikbaar vanuit de ongevallendatabase VIAstat, ligt het aantal ongevallen in 2013 op 180 (73% op gemeentelijke wegen, 27% op provinciale en rijkswegen). Dit aantal is afgenomen tot 152 in 2014 (71% op gemeentelijke wegen, 29% op provinciale en rijkswegen). In het daaropvolgende jaar is er weer sprake van een toename van het aantal ongevallen naar 182 (64% op gemeentelijke wegen, 36% op provinciale en rijkswegen).

Het aantal slachtofferongevallen is gestegen van 24 in 2014 naar 34 in 2015. De stijging kan niet als absoluut gegeven worden beoordeeld, omdat een betrouwbare ongevallenregistratie ontbreekt.

Voor het jaar 2015 staat de Hessenweg bovenaan de lijst van locaties in Dalfsen waar vijf of meer verkeersongevallen hebben plaatsgevonden. De Hessenweg maakt jaarlijks deel uit van deze lijst. De Hessenweg is met 28 ongevallen de meest 'verkeersonveilige weg' in de gemeente Dalfsen. Uit de ongevallencijfers 2015 is verder op te maken dat het Westeinde, Den Hulst, Dalmsholterweg en de Rechterensedijk tot de overige locaties behoren waar vijf of meer ongevallen hebben plaatsgevonden.

Voor de volledigheid is het goed om te vermelden dat het grotendeels ongevallen met uitsluitend materiele schade betreft. In een enkel geval is er sprake van een ongeval met letsel.

In VIAstat is het aantal slachtofferongevallen, de leeftijdscategorie en vervoerswijze gecombineerd. De volgende bestuurders zijn in 2013, 2014 en 2015 slachtoffer geweest van een verkeersongeval:

Jaar 2013

- Bestuurder / passagier van een personenauto in de leeftijdscategorie 25 t/m 59 jaar (4 slachtoffers)
- Bestuurder / passagier van een personenauto in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar (2 slachtoffers)
- Bromfietser / passagier in de leeftijd van 16 t/m 17 jaar (2 slachtoffers)
- Bestuurder van een personenauto in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder
- Bestuurder van een motor in de leeftijdscategorie 25 t/m 59
- Fietser in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder
- Fietser in de leeftijdscategorie 4 t/m 11 jaar

Jaar 2014

- Bestuurder van een personenauto in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder
- Bestuurder van een personenauto in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar

Jaar 2015

- Een voetganger en een passagier personenauto in de leeftijdscategorie 12 t/m 15 jaar
- Een fietser en bromfietser in de in de leeftijdscategorie 16 t/m 17 jaar
- Een bestuurder van een personenauto en een fietser in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar
- Een bestuurder van een personenauto / passagier in de leeftijdscategorie 25 t/m 59 (8 slachtoffers)
- Een bromfietser en motorrijder in de leeftijdscategorie 25 t/m 59
- Een fietser in de leeftijdscategorie 25 t/m 59 (4 slachtoffers)
- Een bromfietser en bestuurder van een personenauto in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder
- Een fietser in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder (4 slachtoffers)

Het aantal slachtoffers van een verkeersongeval lijkt te zijn toegenomen. Op basis van de huidige – nog niet geheel betrouwbare – ongevallenregistratie is monitoring niet mogelijk.

De doelstelling is om de ongevallencijfers van 2014 en daaropvolgende jaren op één lijn te trekken, zodat trendanalyses weer mogelijk zijn. Deze cijfers zouden in de loop van volgend jaar beschikbaar moeten zijn.

Dodelijke ongevallen

In 2013 is een personenauto op de N377 Den Hulst (tussen de Bouwmansweg en Paltheweg) frontaal in aanraking gekomen met een touringcar, waarbij de bestuurder van de personenauto is overleden.

In 2014 heeft er op het kruispunt Hessenweg (N340) – Welsummerweg een ernstig ongeval plaatsgevonden, tussen een personenauto en een vrachtauto. Hierbij is een vrouw uit Dalfsen, die met haar auto vanaf de Welsummerweg de Hessenweg opreed, overleden.

In Lemelerveld is een bestuurder van een personenauto die de N348 wilde oversteken in botsing gekomen met een bus. De buschauffeur heeft nog geprobeerd uit te wijken, maar dat mocht niet meer baten. De bestuurder van de personenauto is ter plaatse aan zijn verwondingen overleden.

In 2015 is een fietser op de Prinses Beatrixlaan in Nieuwleusen ter hoogte van de Buldersweg door een automobilist geschept. Beide bestuurders reden in dezelfde richting over de Prinses Beatrixlaan naar het kruispunt. De fietser maakte op het kruispunt een onverwachte manoeuvre naar links (afslaande beweging), waardoor de bestuurder van de auto de fietser niet meer kon ontwijken. De fietser is vervolgens overleden.

Op de Vechtdijk in Dalfsen is een autobestuurder, na het verlaten van een uitrit, in botsing gekomen met een van links naderende automobilist. Vervolgens is de bestuurder met de auto in de Vecht beland. De betreffende persoon werd zwaargewond afgevoerd. Enige tijd later kwam het bericht dat het slachtoffer was overleden.

Op het Westeinde, tussen Nieuwleusen en Zwolle, heeft een eenzijdig verkeersongeval plaatsgevonden, waarbij een autobestuurder aan de linkerzijde van de weg om onbekende redenen in de berm geraakte en tegen een boom is gereden en is overleden.

Subjectieve onveiligheid

De gemeente heeft in 2015 een onderzoek uitgevoerd naar de mening van haar burgers betreffende het verkeer en specifiek de verkeersveiligheid en het fietsverkeer.

De meeste inwoners van Dalfsen beoordelen de verkeersveiligheid in de gemeente als (zeer) veilig. Dit geldt met name voor de automobilisten maar de meerderheid vindt de gemeente ook (zeer) veilig voor fietsers. De meeste inwoners ervaren de verkeersveiligheid positief. Slechts een klein deel vindt het onveilig.

Fietsers worden wel gezien als veel kwetsbaarder in het verkeer en de meeste mensen die het onveilig vinden in de gemeente vinden het met name onveilig voor fietsers.

Wat betreft de infrastructuur worden de vrijliggende fietspaden en de rotondes door veel mensen als positief en veilig ervaren. Veelal worden kruispunten met drukke wegen en routes zonder specifieke fietsvoorzieningen als onveilig ervaren. Opvallend is dat ook rotondes (op de Rondweg) in dit kader worden genoemd als onveilig.

Naast de wensen ten aanzien van de infrastructuur en weginrichting vinden mensen de aandacht voor gedragsbeïnvloeding van belang. Het jaarlijkse Actieplan Verkeersveiligheid, de buurtacties en de inzet van snelheidsdisplay's zijn prima initiatieven. Handhaving door de politie wordt ook als goed middel gezien om het gedrag te sturen.

3 Speerpunten

Veilig Verkeer Nederland en gemeente Dalfsen vinden preventie en verkeersopvoeding erg belangrijk. De doelgroep kinderen van 0-12 jaar valt niet onder de focus. In het verkeersveiligheidsplan zijn wel projecten voor het basisonderwijs en de verkeersouders opgenomen. VVN en de gemeente Dalfsen zijn van mening dat er voor deze belangrijke, kwetsbare doelgroep blijvend aandacht moet zijn. Er is een zorgvuldige selectie gemaakt van verkeersveiligheidsprojecten.

Hieronder is voor elke groep aangegeven welke educatie- en voorlichtingsprojecten in het Actieplan verkeersveiligheid 2017 zijn opgenomen.

Jonge verkeersdeelnemers, leeftijd 4-11 jaar

Onervaren, geringe verkeerskennis, beperkte vaardigheden en kwetsbaar.

- ✓ Verkeersexamen basisonderwijs
- ✓ Verkeersouders projecten
- ✓ Streetwise
- ✓ Dode Hoek
- ✓ Kinderen Anders Naar School (KANS)
- ✓ Lesmethoden basisonderwijs
- ✓ Veilig Omgaan Met Opvallend Landbouwverkeer (VOMOL)
- ✓ Pazzup
- ✓ Theatervoorstelling verkeer
- ✓ Verkeersbrigadiers

Personen in de leeftijdsfase 12-15 jaar, op de fiets

Onervaren, geringe verkeerskennis, beperkte vaardigheden, kwetsbaar.

- ✓ Fiets4Save
- ✓ Verkeers Educatie Voortgezet Onderwijs (VEVO)
- ✓ Het Nationale Verkeerslab

Bromfietsers van 16 - 24 jaar

Onervaren op de bromfiets, kunnen gevaren / risico's moeilijk inschatten en daarop anticiperen. Hoge snelheden, beperkte bescherming bij een ongeval.

- ✓ Leerstraf 49CC (regionale inkoop, niet in actieplan opgenomen)

Jonge automobilisten 18-24 jaar

Onervaren bestuurders, kunnen gevaren / risico's moeilijk inschatten en daarop anticiperen. Dit geldt vooral voor mannen. Combinatie alcohol/drugs en autorijden zorgelijk.

- ✓ Project Trials (centrale inkoop, niet in actieplan opgenomen)

Ervaren automobilisten 25-59 jaar

Meeste bestuurders zijn in deze groep ondergebracht. Hoofdzakelijk mannen betrokken bij verkeersongevallen. Diverse oorzaken: te hard rijden, onoplettendheid, gebruik alcohol/drugs.

- ✓ Rijbewijs op herhaling

De motorrijders in de leeftijdscategorie, 25-59 jaar

Bestuurders zijn kwetsbaar, vrijwel onbeschermd, worden niet altijd opgemerkt in verkeer door hun beperkte zichtbaarheid.

- ✓ Motorvaardigheidstraining (centrale inkoop, niet in actieplan opgenomen)

Personen van 60 jaar en ouder

Personen zijn naarmate de leeftijd vordert minder mobiel en hebben een verminderde reactiesnelheid. De opkomst van de e-bike speelt een grote rol bij de toename van ongevallenbetrokkenheid van ouderen op de fiets.

- ✓ Fietsvaardigheidstraining senioren
- ✓ Opfriscursus senior automobilisten
- ✓ Scootmobieltraining

Algemeen

- ✓ Landelijke campagnes
- ✓ Inhuur vrijwilliger coördinerende taken
- ✓ Bijdrage aan lokale (VVN) afdeling

4 Activiteiten en projecten 2017

4.1 Inleiding

De projecten en activiteiten in 2017 zijn op basis van de in hoofdstuk drie genoemde speerpunten gekozen.

Veel projecten worden door de VVN afdeling Dalfsen georganiseerd en uitgevoerd. De lokale VVN afdeling is onder meer betrokken bij de *Opfriscursus senior automobilisten, het Verkeersexamen, de Fietsvaardigheidstraining voor senioren en de Scootmobieltraining*.

In 2017 zet VVN Dalfsen zich voor deze en andere verkeersveiligheidsprojecten weer actief in.

Het projectbureau Koop & Co heeft vorig jaar de projecten *Fiets4Save en Het Nationale Verkeerslab* verzorgd. Dit zijn projecten die het bureau zelf heeft ontwikkeld. De praktijk heeft uitgewezen dat de projecten door de deelnemers als positief worden ervaren. Koop & Co streeft er voortdurend na verbeteringen door te voeren en de projecten nog beter te laten aansluiten bij de (wensen van de) doelgroep. Volgend jaar worden de projecten wederom door het bureau georganiseerd en uitgevoerd.

Dit is besproken met de verkeerscoördinator onderwijs (VCO'er) van het Agnietencollege Nieuwleusen.

De ANWB heeft vele jaren ervaring opgedaan met het project *Streetwise* en neemt de uitvoering in 2017 wederom voor haar rekening.

Het plaatsen van de mottoborden (landelijke VVN-campagnes) wordt door Rob Jacobs Dienstverlening opgepakt. De borden en spandoeken worden jaarlijks volgens de campagnekalender verwisseld.

4.2 Projecten 2017

In deze paragraaf worden de projecten die in 2017 op de planning staan in tabelvorm weergegeven. Nagenoeg alle projecten zijn ondergebracht in categorie 1. De verkeersbrigadiers vormen hierop een uitzondering. Dit project is ondergebracht in categorie 2.

Projecten die zijn opgenomen in categorie 1 worden voor 75% gesubsidieerd door de provincie. Voor projecten uit categorie 2 geldt dat 25% wordt gesubsidieerd.

Evenals vorig jaar zijn de projecten voor het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de ouderenprojecten geclusterd. Alle projecten voor deze clusters zijn onder één noemer geplaatst waardoor de gemeente de mogelijkheid heeft te schuiven met projecten(geld).

De gemeente meldt schriftelijk bij de provincie welke projecten, binnen de clusters, onderdeel uitmaken van de subsidieaanvraag.

De projecten die regionaal en centraal zijn ingekocht worden grotendeels gefinancierd door de provincie, het Verbond van Verzekeraars en de Regio Twente. De deelnemers betalen meestal zelf een deel van het cursusgeld.

Kinderen Anders Naar School (onderdeel projecten basisonderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs. Schooldirectie en (verkeers)ouders.
<u>Beschrijving</u>	<p>Veel ouders brengen hun kinderen met de auto naar school, omdat ze de route naar school te gevaarlijk vinden. Veelal ontstaan er verkeersonveilige situaties als kinderen met de auto worden gebracht en opgehaald. Kinderen die wel met de fiets komen, of lopend naar school gaan, worden in het nauw gebracht.</p> <p>Voor het KANS project is een werkgroep geformeerd die bestaat uit één of meerdere vertegenwoordigers van VVN Dalfsen, gemeente, Politie, verkeersouders en schooldirectie. De werkgroep inventariseert de problemen rond de basisschool, formuleert doelstellingen om deze problemen aan te pakken en richt zich vervolgens op activiteiten om deze doelstellingen te realiseren.</p> <p>Ouders worden bewust gemaakt van alternatieven voor het individuele autogebruik bij het halen en brengen van de kinderen.</p>
<u>Doel</u>	Kinderen veilig en verantwoord (lopend of fietsend) naar school laten gaan. Ouders stimuleren om kinderen niet met de auto te halen en te brengen.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen
<u>Overige betrokkenen</u>	Schooldirecties, verkeersouders, gemeente en politie

Streetwise (onderdeel projecten basisonderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	<p>Streetwise is een programma voor praktisch en aansprekend verkeersonderwijs voor de hele basisschool. Een team van enthousiaste, professioneel opgeleide instructeurs voert het ANWB Streetwise-programma uit. Met de speciaal ontwikkelde lesmaterialen als elektro- en rijlesauto's, zebrapaden, verkeerslichten en opblaasbare auto's wordt de praktijk zo veel mogelijk nagebootst. Het programma, ontwikkeld door de ANWB, bestaat uit vier onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Toet toet, kijk wat het verkeer doet (voor groep 1 en 2)</i> Herkenning van verkeersgeluiden en het oefenen bij het oversteken staan centraal. Ook het belang en het gebruik van het kinderzitje en autogordel komen aan bod. • <i>Blik en Klik (voor groep 3 en 4)</i> Hierbij ligt de nadruk op leren oversteken (blik) en het belang van het gebruik van de autogordel (klik). • <i>Hallo auto (voor groep 5 en 6)</i> Centraal staat het schatten van de remweg van een auto. Ook de invloed van de reactiesnelheid wordt belicht. Tijdens dit lesonderdeel ervaren de leerlingen in een speciale instructieauto zelf hoe lang een remweg is. • <i>Trapvaardig (voor groep 7 en 8)</i> Fietsvaardigheid wordt bijgebracht door moeilijke manoeuvres te oefenen op het schoolplein.
<u>Doel</u>	Kinderen bewust maken van de gevaren in het verkeer en ze leren om te gaan met bepaalde veelvoorkomende situaties.
<u>Trekker</u>	ANWB.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente en verkeersouders.

Dode hoek (onderdeel projecten basisonderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	Stukje praktijkles met inzet van vrachtwagen/bus en lesmateriaal. Gericht op het inzichtelijk maken van de dode hoek problematiek.
<u>Doel</u>	Kinderen bewust maken van het gevaar van de dode hoek. Kinderen leren veilig om te gaan met vrachtauto's en andere grote voertuigen.
<u>Trekker</u>	Verkeersouders.
<u>Overige betrokkenen</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen, ondernemers en gemeente.

Veilig Omgaan Met Opvallend Landbouwverkeer (VOMOL)

<u>Doelgroep</u>	Groep 7 en 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	In de plattelandsgemeente Dalfsen worden leerlingen van de basisscholen veelvuldig geconfronteerd met groot landbouwverkeer. Landbouwvoertuigen vormen (met name buiten de bebouwde kom) een groot gevaar voor de kwetsbare scholieren die op de fiets naar school gaan. Tijdens een dagdeel krijgen kinderen informatie over landbouwvoertuigen en hoe hiermee om te gaan. Ze leren in de praktijk welke gevaren de grote voertuigen met zich mee brengen.
<u>Doel</u>	Kinderen bewust maken van de gevaren van landbouwverkeer en de risico's goed leren in te schatten en daar vervolgens veilig mee om te gaan.
<u>Trekker</u>	VOMOL uitvoerder AOC-Oost, plaatselijke loonbedrijven.
<u>Overige betrokkenen</u>	Verkeersouders

Theatervoorstelling verkeer (onderdeel projecten basisonderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	De theatervoorstellingen verkeer voor basisscholen bestaan uit drie varianten: één voor de onderbouw, één voor de middenbouw en één voor de bovenbouw. De voorstelling duurt circa 50 minuten. Pas op Muis (onderbouw 1-2) Pas op Muis is een kleutervoorstelling over verkeer en verkeersveiligheid. De voorstelling gaat over een clowntje dat is weggelopen uit het circus en verdwaald is. Onderweg worden hem enkele elementaire verkeersregels en verkeerstekens uitgelegd. De voorstelling is interactief, kinderen mogen meedoen. Na de voorstelling is er voor de kinderen gelegenheid om vragen te stellen. Verder is er materiaal waar de klas voor- en achteraf iets mee kan doen. Muis schrikt zich een ongeluk (middenbouw 3-5) De voorstelling 'Muis schrikt zich een ongeluk'. Deze gaat over Muis, een clowntje uit het circus die boodschappen gaat doen in de grote stad. Hij weet nog niet zo veel van de verkeersregels, maar gelukkig is er Tante Emma die hem leert wat de afspraken in het verkeer zijn. De kinderen mogen zelf mee doen. ze mogen meefietsen op een rotonde, of streetdancen in de speelstraat. Naderhand is er tijd om vragen te stellen.

Muis in de Grote Verkeersshow (bovenbouw 6-8)

De voorstelling 'Muis in de Grote Verkeersshow'. In deze voorstelling speelt Muis samen met Tante Emma en Kiki in een show waarin diverse verkeersborden, voorrangregels en gevaarlijke situaties worden besproken. Door zelf mee te spelen en vragen te moeten beantwoorden worden de kinderen actief betrokken. Naderhand mogen de kinderen vragen stellen.

<u>Doel</u>	Kinderen kennis laten maken met verkeersregels en verkeerstekens en (met de bovenbouw) ook gevaarlijke situaties bespreken
<u>Trekker</u>	Theaterproducties (Marij van den Heuvel)
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente en verkeersouders

Pazzup (onderdeel projecten basisonderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Groep 7 en 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	<p>PazzUp! confronteert leerlingen met de oorzaken en gevolgen van risicovol gedrag en vandalisme rond het spoor.</p> <p>Kinderen die in de buurt van een spoor spelen, scholieren die nog even snel tussen gesloten spoorbomen door zigzaggen, jongens die een steen of fiets op de rails leggen. Het zijn allemaal voorbeelden van gevaarlijk gedrag op en langs het spoor.</p> <p>ProRail heeft een website www.pazzup.nl ontwikkeld om scholieren informatie te geven over de veiligheid rond het spoor. Op de website staan lesmaterialen, gericht op kinderen en jongeren van scholen voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs.</p> <p>Het gratis lespakket PazzUp! waarschuwt jongeren op een aansprekende manier over de gevaren van het spoor.</p> <p>ProRail biedt ook gastlessen over dit onderwerp als aanvulling op het PazzUp-lespakket. Tijdens de gastlessen worden jongeren gewezen op de gevaren rond het spoor en wordt met hen de discussie aangegaan over veilig gedrag bij het spoor.</p>
<u>Doel</u>	Scholieren informeren over veiligheid en vandalisme rondom het spoor.
<u>Trekker</u>	ProRail
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente en verkeersouders

Verkeersexamen basisonderwijs

<u>Doelgroep</u>	Kinderen van groep 7 en 8 basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	<p>Het verkeersexamen voor de basisschool bestaat uit een schriftelijk examen en een praktijkexamen.</p> <p>Uitreiking van de diploma's gebeurt door de wethouders en vrijwilligers van de VVN afdeling Dalfsen.</p>
<u>Doel</u>	Jonge verkeersdeelnemers vertrouwd te laten maken met / in het verkeer door kennis en vaardigheden te vergroten.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.
<u>Overige betrokkenen</u>	Verkeersouders en EHBO.

Lesmethoden basisonderwijs

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	<p>Veilig Verkeer Nederland heeft een eigen unieke doorlopende lesmethode 'verkeerseducatielijijn' ontwikkeld voor het basisonderwijs. Deze lesmethode wordt gesubsidieerd door de provincie en gemeente. Andere lesmethodes komen niet meer (of voor een beperkt deel) voor subsidie in aanmerking, omdat deze veel duurder zijn.</p> <p>Leerlingen uit de groepen 1 tot en met 8 kunnen op hun eigen niveau aan de slag met de lesmethode 'verkeerseducatielijijn'. Voor de groepen 1 t/m 3 is de map Rondje Verkeer, voor groep 4 het blad Stap Vooruit, voor groep 5 en 6 het blad Op Voeten en Fietsen (OVEF) en voor groep 7 en 8 de Jeugd Verkeerskrant (JVK). De lesmethode 'verkeerseducatielijijn' wordt elk jaar geactualiseerd. Scholen kunnen jaarlijks een deel van de kosten declareren. De overige kosten van de lesmethode komen voor eigen rekening van de school.</p>
<u>Doel</u>	Kennis bijbrengen over verkeer en dit in praktijk brengen.
<u>Trekker</u>	Gemeente.
<u>Overige betrokkenen</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen

Verkeersouders (projecten)

<u>Doelgroep</u>	Kinderen basisonderwijs (en ouders).
<u>Beschrijving</u>	<p>De verkeersouder vormt de schakel tussen ouders, school en derden (gemeente, VVN, politie, ROVON) als het gaat om de verkeersveiligheid van de leerlingen. De verkeersouder zorgt voor een goede afstemming van activiteiten op het gebied van verkeersveiligheid en onderhoudt contacten met personeel en (verkeers)ouders.</p> <p>Verkeersouders zijn aangesloten bij het Landelijk Steunpunt Verkeersouders, onderdeel van VVN.</p> <p>Zij volgen een cursus en beschikken over een praktijkboek en een Jaarwerkplan waarin informatie staat over acties en campagnes.</p> <p>Het streven is erop gericht dat op iedere basisschool een of meerdere verkeersouders actief zijn.</p>
<u>Doel</u>	<p>Beoogd effect van de inzet van verkeersouders is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bevorderen van de verkeersveiligheid in de nabijheid van de school; • Veilige school-thuis-routes; • Stimulering van praktijkgericht verkeersonderwijs; • Het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij het verkeersonderwijs en de verkeersopvoeding thuis; • Aandacht voor verkeer in lesprogramma's.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.
<u>Overige betrokkenen</u>	ROVON en gemeente.
<u>Bijzonderheden</u>	<p>De plaatselijke VVN afdeling onderhoudt de contacten tussen het steunpunt van VVN en de verkeersoudercoördinator.</p> <p>De verkeersouders kunnen bij de plaatselijke VVN afdeling terecht voor informatie en ondersteuningsmateriaal.</p>

Verkeerseducatie Voortgezet Onderwijs = VEVO

<u>Doelgroep</u>	Leerlingen voortgezet onderwijs.
<u>Beschrijving</u>	<p>Kinderen leren van jongs af aan hun vaardigheden, kennis en inzicht in het verkeer te vergroten. Op de basisschool wordt hier door middel van theoretische en praktische verkeerseexamens aandacht aan gegeven.</p> <p>Kinderen leren in de periode van begin voortgezet onderwijs tot het moment waarop wordt begonnen met het behalen van het rijbewijs, weinig tot niets over het verkeer (verkeersregels, herkennen van gevaarlijke situaties).</p> <p>Op het voortgezet onderwijs is verkeerseducatie geen verplichte lesstof. Scholen kunnen een VEVO-convenant sluiten met gemeenten. Daarin staat dat de school vanuit een jaarlijks werkplan structureel aandacht besteed aan verkeersveiligheid. Gemeenten stellen daar een bedrag tegenover voor de bekostiging van uitvoering van het werkplan.</p> <p>In het kader van VEVO worden scholen gestimuleerd om op iedere locatie een VEVO-coördinator (VCO'er) aan te wijzen die ervoor zorgt dat op school aandacht is voor het thema verkeer.</p> <p>Het ROVON-secretariaat voorziet de VCO'er, twee keer per jaar van materialen en instrumenten. Zij worden ook geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen en nieuwe projecten.</p> <p>Thema's die in het kader van VEVO onder meer aan de orde komen zijn alcohol en drugs, eigen attitude, voeding in relatie tot verkeer en opmerkzaamheid voor dode hoeken van vrachtauto's. Ook wordt er in het voortgezet onderwijs aandacht gegeven aan meer fietscontroles en onderwijs over het onderhouden en repareren van fietsen. Door middel van lesprogramma's leren kinderen verkeerssituaties beoordelen en zich op een veilige manier in het verkeer te gedragen.</p>
<u>Doel</u>	Kennis, inzicht en vaardigheden vergroten. Ongevalbetrokkenheid van deze doelgroep verkleinen.
<u>Trekker</u>	ROVON.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente.

Het Nationale Verkeerslab (onderdeel projecten voortgezet onderwijs)

<u>Doelgroep</u>	Jongeren voortgezet onderwijs, 15-16.
<u>Beschrijving</u>	<p>Scholieren spelen onder bezielende leiding van verkeerswetenschappers en professoren (acteurs) de hoofdrol. Een echte klassenstrijd waarin men in teamverband in circa 45 minuten allerlei verkeerssituaties op moet lossen, vragen moet beantwoorden en opdrachten moet uitvoeren.</p> <p>In een nagebouwde laboratorium met computerschermen, televisie monitoren, simulatoren en werkbanken moeten scholieren gevaarlijke verkeerssituaties verbeteren, diverse vragen in sneltreinvaart beantwoorden, en wordt getoetst op verkeerskennis en mobiliteitsvaardigheden. Hierbij is kennis en kunde essentieel om als winnaars uit de bus te komen. Natuurlijk staan de fiets en auto centraal. Maar er is ook aandacht voor scooters, scootmobielen en het openbaar vervoer. Kortom de ideale mix om opgedane verkeerskennis uit het verleden te toetsen en vooral toe te passen op toekomstige situaties. Zeer praktijkgericht en interactief. Doelstelling is natuurlijk om Nederland (nog) verkeersveiliger te maken. Minder slachtoffers en schade.</p>

Doel Jongeren bewust maken van de gevaren in het verkeer en verkeerskennis toe te passen in praktische situaties.

Trekker Koop & Co

Overige betrokkenen Gemeente.

Fiets4save (onderdeel projecten voortgezet onderwijs)

Doelgroep 12-16 jarigen

Beschrijving Interactief project met film, presentatie en toneel, waarbij informatie wordt gegeven over risicovol fietsgedrag en de gevaren daarvan.

Doel Vergroting van aandacht en begrip voor andere weggebruikers onder fietsers en bewustwording van de gevaren van risicovol gedrag in het verkeer. Jongeren leren om elkaar positieve feedback te geven en te corrigeren.

Trekker Koop & Co.

Overige betrokkenen Gemeente

Scootmobieltraining (onderdeel ouderenprojecten)

Doelgroep Gebruikers van een scootmobiel.

Beschrijving Gebruikers van een scootmobiel kunnen in twee dagdelen leren hoe zij goed en veilig met een scootmobiel kunnen omgaan. In het eerste dagdeel worden de belangrijkste verkeersregels voor scootmobielgebruikers uitgelegd aan de hand van een powerpoint-presentatie. Een rijinstructeur geeft daarbij een toelichting. Een medewerker van Veilig Verkeer Nederland geeft uitleg over het bedienen van de scootmobiel. In het tweede dagdeel volgt er een oefenrit in kleine groepen, onder begeleiding van een VVN-rijinstructeur. Deze ritten vinden plaats op de openbare weg (of parkeerplaats) en daarbij worden verschillende verkeerssituaties meegenomen. Er worden tal van behendigheidsoefeningen uitgevoerd door de deelnemers.

Doel Het verlagen van de ongevalsbetrokkenheid van gebruikers scootmobiel en verminderen van materiële schade aan scootmobielen door ongevallen. Kennis over gebruik en vaardigheid van scootmobiel vergroten.

Trekker Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.

Overige betrokkenen Gemeente, Stichtingen Welzijn Ouderen Dalfsen en Lemelerveld, RSR en EHBO.

Fietsvaardigheidstraining (onderdeel ouderenprojecten)

Doelgroep Senior verkeersdeelnemers (60 plussers).

Beschrijving De fietsvaardigheidstraining bestaat uit een theoretisch deel en praktisch deel. In het theoretisch deel wordt o.a. aandacht besteed aan de (gewijzigde) verkeersregels. Het praktisch deel bestaat uit oefeningen op de fiets op een afgesloten parcours en een begeleide praktijkrit op de openbare weg.

Deelnemers leren tijdens de cursus ook wat de voor- en nadelen zijn van de e-bike. Er wordt uitgelegd hoe men de e-bike het beste kan gebruiken in het verkeer.

<u>Doel</u>	Bewustwording van en leren omgaan met fysieke beperkingen bij het fietsen en het gebruik van de fiets (of e-bike). Kennis en vaardigheid vergroten.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente, Stichtingen Welzijn Ouderen Dalfsen en Lemelerveld en EHBO.

Opfriscursus senior automobilisten (onderdeel ouderenprojecten)

<u>Doelgroep</u>	Senior verkeersdeelnemers (60 plussers).
<u>Beschrijving</u>	De Opfriscursus senior automobilisten bestaat uit een bijeenkomst waarin de verkeerstheorie behandeld wordt en een praktijkrit. Tijdens de theoriebijeenkomst wordt aandacht geschonken aan (gewijzigde) verkeersregels, verkeersstekens en (bijzondere) verkeerssituaties in de vorm van een verkeersquiz. Tevens komt het onderwerp geneesmiddelen en verkeer aan de orde. Het tweede onderdeel, de praktijkrit, vindt plaats in de auto van de cursist met een gediplomeerde rij-instructeur. Deze let op de rijstijl van de cursist, de kijktechniek en vaardigheden als in- en uitvoegen en aanpassen van de snelheid aan de verkeerssituatie. De aspecten die voor verbetering vatbaar zijn, worden na afloop met de cursist doorgesproken. Op dit dagdeel wordt ook een proefexamen theorie afgegeven en besproken met de deelnemer. De deelnemers krijgen een voucher voor een gratis ogen- en orentest bij plaatselijke bedrijven.
<u>Doel</u>	Kennis en vaardigheid vergroten.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.
<u>Overige betrokkenen</u>	Rijschoolhouders, gemeente en apotheker

Rijbewijs op herhaling

<u>Doelgroep</u>	25-60 jarigen.
<u>Beschrijving</u>	De cursus rijbewijs op herhaling wordt verzorgd door een rijsschoolhouder en wordt in een dagdeel (middag of avond) aangeboden. De cursisten worden geïnformeerd over bestaande en nieuwe verkeersregels en kunnen kennis en inzicht toetsen.
<u>Doel</u>	Kennis en inzicht over verkeersregels (theorie) opfrissen.
<u>Trekker</u>	VVN, Rijsschoolhouder.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente.

Landelijke campagnes

<u>Doelgroep</u>	Alle leeftijdsgroepen.
------------------	------------------------

<u>Beschrijving</u>	Langs een groot aantal wegen in de gemeente hangen frames met campagneposters op het gebied van verkeersveiligheid. Deze worden volgens de landelijke campagnekalender verwisseld door Rob Jacobs dienstverlening. Voorbeelden zijn de Bobcampagne en de huidige campagne "Rij met je hart". Ook de spandoeken van Veilig Verkeer Nederland worden jaarlijks vervangen. Daar waar nodig worden de borden onderhouden en nieuwe borden gekocht.
<u>Doel</u>	Gedragsverandering (gebruik van gordel, verlichting, helm etc.).
<u>Trekker</u>	Rob Jacobs Dienstverlening.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente en VVN

Inhuur vrijwilliger voor coördinerende taken (verkeersouders)

<u>Doelgroep</u>	Verkeersouders en schooldirecties.
<u>Beschrijving</u>	De verkeersoudercoördinator is actief betrokken bij het verbeteren van de verkeersveiligheid in de gemeente Dalfsen. Hij onderhoudt het netwerk van de verkeersouders en is betrokken bij diverse educatie- en voorlichtingsprojecten. Ook heeft hij regelmatig contact met de schooldirecties.
<u>Doel</u>	Het stimuleren / coördineren van activiteiten, onderhouden contacten en bemiddelen.
<u>Trekker</u>	Gemeente.
<u>Overige betrokkenen</u>	Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen.

Bijdrage aan lokale afdeling

<u>Doelgroep</u>	Vrijwilligers lokale VVN afdeling.
<u>Beschrijving</u>	Het uitvoeren van projecten door VVN afdeling Dalfsen. Afhandelen van onvoorziene kosten en presentjes voor vrijwilligers.
<u>Doel</u>	Vrijwilligers ondersteunen bij projecten, t.b.v. vrijwilligersbinding.
<u>Trekker</u>	Veilig Verkeer Nederland, afdeling Dalfsen.
<u>Overige betrokkenen</u>	Gemeente.

Verkeersbrigadiers

<u>Doelgroep</u>	Groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.
<u>Beschrijving</u>	Een aantal basisscholen in de gemeente Dalfsen heeft verkeersbrigadiers. Verkeersbrigadiers begeleiden scholieren bij het veilig oversteken van drukke, onoverzichtelijke wegen/kruispunten op de schoolroute. In het actieplan verkeersveiligheid is een bedrag van € 500,- opgenomen voor enerzijds de financiering van lokale uitvoeringskosten van de verkeersbrigadiers en anderzijds voor de landelijke afdracht aan Veilig Verkeer Nederland (ondersteuningsbijdrage).

<u>Doel</u>	Ongevallenpreventie op schoolroutes
<u>Trekker</u>	Gemeente
<u>Overige betrokkenen</u>	Vellig Verkeer Nederland

5 Financiën

In voorgaand hoofdstuk zijn de projecten beschreven die voor 2017 op de planning staan. Alle projecten komen voor subsidie vanuit de provincie Overijssel in aanmerking.

Het ROVON heeft een lijst gemaakt met projecten waaraan een bepaald percentage aan subsidie is gekoppeld. Het ROVON ondersteunt de gemeenten alleen bij projecten uit categorie één.

In bijlage 3 is een totaaloverzicht weergegeven van de projecten die in 2017 worden uitgevoerd. Uit het overzicht is op te maken voor hoeveel subsidie de projecten in aanmerking komen en wat de bijdrage van de gemeente is. Verder is in het overzicht terug te vinden door welke partijen deze worden aangeboden.

Voor het jaar 2017 is een totaalbedrag van € 54.820,- geraamd voor de uitvoering van projecten op het gebied van voorlichting en educatie. Gelet op het aantal inwoners (28.000) in de gemeente Dalfsen, betekent dit dat er per inwoner voor circa € 2,- aan niet infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten wordt besteed.

Het deel wat voor subsidie in aanmerking komt bedraagt € 40.865,-. De eigen bijdrage van de gemeente voor 2017 komt neer op een bedrag van € 13.955,-.

Bijlagen

BIJLAGE 1 LANDELIJKE ONTWIKKELING VERKEERSDODEN

BIJLAGE 2 ONGEVALLENCIJFERS GEMEENTE DALFSEN

BIJLAGE 3 KOSTENOVERZICHT 2017

BIJLAGE 1 LANDELIJKE ONTWIKKELING VERKEERSDODEN

Tabel 1. Verdeling naar leeftijdsklassen (2009 -2015)

Leeftijdsklasse	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-4	2	4	5	6	2	3	4
5-11	8	7	5	8	3	9	5
12-15	17	9	17	14	6	9	11
16-17	23	18	11	12	12	15	13
18-24	128	98	89	81	83	68	75
25-29	49	42	36	39	47	41	41
30-39	83	69	58	64	38	42	54
40-49	69	78	73	77	56	58	55
50-59	68	72	67	70	68	57	73
60-64	37	34	31	35	25	25	40
65-79	129	115	143	149	129	140	131
80+	107	94	126	95	101	103	119
Totaal	720	640	661	650	570	570	621

Bron CBS

Tabel 2. Verdeling naar vervoerwijzen, inclusief de ontwikkeling per leeftijdsklasse voor specifieke doelgroepen(2009 -2015)

Vervoerswijze	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Personenauto	296	246	231	232	193	187	224
w.v. 18 - 24 jaar	79	57	52	54	54	44	45
Fiets	185	162	200	200	184	185	185
w.v. 65+	104	93	128	128	113	113	121
Voetganger	68	72	74	68	56	49	57
w.v. 65+	28	29	36	28	29	21	20
Motor/scooter	70	63	52	54	29	55	47
Bromfiets & snorfiets	52	39	43	44	48	43	42
w.v. 16 - 17 jaar	12	7	4	2	5	8	3
Brommobiel	3	4	2	6	5	4	3
Gemotoriseerd invalidenvoertuig	12	19	29	23	32	27	41
w.v. 65+	10	13	25	20	30	26	35
Bestelauto	24	22	18	12	15	8	12
Overig en onbekend	6	7	8	3	1	5	2
Vrachtauto	4	5	4	7	7	7	7
Bus	0	1	0	1	0	0	1
Totaal	720	640	661	650	570	570	621

BIJLAGE 2 ONGEVALLENCIJFERS GEMEENTE DALFSEN

Jaar	totaal ongevallen	slachtoffer ongevallen	dodelijke ongevallen	UMS ongevallen
2013	180	20	1	160
2014	152	24	2	128
2015	182	34	3	148

TABEL 1 Ontwikkeling van het totale aantal slachtoffers in de periode 2013 tot en met 2015 in Dalfsen
Bron: Viastat (UMS = uitsluitend materiele schade)

Jaar	Locatie	Aantal ongevallen	Slachtoffer ongevallen	UMS ongevallen
2013	Westeinde	11	2	9
	Den Hulst	11	2	9
	Poppenallee	10	1	9
	Hessenweg	8	1	7
	Brinkweg	7	2	5
	Burg. Backxlaan	7	0	7
	Rollecate	6	1	5
	Ganzepanweg	5	0	5
	Kampmansweg	5	0	5
2014	Hessenweg	14	0	14
	Poppenallee	6	1	5
	Rechterensedijk	6	0	6
	Tolhuisweg	5	1	4
	Westeinde	5	0	5
2015	Hessenweg	28	2	26
	Westeinde	6	2	4
	Den Hulst	6	1	5
	Dalmsholterweg	6	1	5
	Rechterensedijk	5	1	4

TABEL 2 Locaties in Dalfsen waar vijf of meer ongevallen zijn gebeurd, periode 2013– 2015
Bron: Viastat

ONGEVALLEN LETSEL 2013

DATUM	WEG 1	WEG 2	HOOFDTOEDRACHT	LETSEL
15/01	Burg. Backxlaan	Den Hulst (N377)	Voorrang B6	L
16/01	Rechterensedijk		Te veel rechts rijden	L
28/01	Poppenallee (N757)		Macht over stuur verloren	L
31/01	Dommelerdijk		Doorgang	L
07/02	Dedemsvaartseweg (N377)	Jagtlusterallee	Voorrang B6	L
24/02	Poppenallee (N757)		Onvoldoende rechts (frontaal)	L
28/03	Prinses Beatrixlaan	Kon. Julianastraat	Voorrang	L
12/04	Stationsweg	G.W. van Marleweg	Voorrang	L
16/04	Langsweg	Dalmsholterweg	Voorrang	L
21/04	Dedemsweg	Klaverkampsweg	Macht over stuur verloren + art. 8	L
09/05	Brinkweg		Voorrang	L
11/05	Langsweg	Vilsterensedijk	Voorrang	L
30/05	Dalmsholterweg		Macht over stuur verloren	L
17/06	G.W. van Marleweg	Stationsweg	Voorrang	L
20/06	Jagtlusterallee		Macht over stuur verloren + art. 8	L
24/06	Den Hulst (N377)		Doorgang	L
30/06	H.J. Eshuisweg	Hulstkampenweg	Macht over stuur verloren + art. 8	L
05/07	Westeinde (N758)		Doorgang	L
05/07	Westeinde (N758)		Uitrit	L
23/07	Rechterensedijk		Macht over stuur verloren	L
31/07	Oosterhulst (N377)		Onvoldoende rechts (frontaal)	DOD
09/08	Schaapskooiweg	Vennebergweg	Voorrang	L
19/08	Welsummerweg	Vechtdijk (N757)	Voorrang B6	L
02/09	Ruitenborghweg		Plaats op de weg	L
28/09	Dedemsweg	Hessenweg (N340)	Voorrang B6	L
02/10	Koelmansstraat	Ganzeplanweg	Onvoldoende rechts	L
24/10	Dommelerdijk		Doorgang	L
09/11	Burg. v Haersoltestraat	Raiffeisenstraat	Voorrang	L
12/11	Poppenallee (N757)		Macht over stuur verloren	L
20/12	Buldersweg	Prinses Beatrixlaan	Voorrang B6	L
24/12	Heideparkweg	Blikman Kikkertweg	Voorrang	L

TABEL Gegevens ongevallen met letsel, jaar 2013

Bron: ongevallenregistratie politie-eenheid Oost-Nederland, district IJsselland

L letsel

DOD overleden ter plaatse of binnen 30 dagen na ongeval

ONGEVALLEN LETSEL 2014

DATUM	WEG 1	WEG 2	HOOFDTOEDRACHT	LETSEL
09/01	Rondweg		Doorgang	L
10/01	Welsummerweg	Hessenweg (N340)	Voorrang	DOD
05/02	Kerkplein		Macht over stuur verloren	L
12/02	Van Dedemsweg	Westerveldweg	Voorrang	L
21/03	Ganzepanweg (N35)		Plaats op de weg	L
19/04	Ambachtstraat	Handelsweg	Kop/staart	L
27/04	Brethouwerstraat	Pastoriestraat	Macht over stuur verloren	L
07/05	Westerveen	Haverwiek	Macht over stuur verloren	L
18/05	Rechterensedijk		Plaats op de weg	L
24/05	Buldersweg		Macht over stuur verloren	L
14/06	Herfterweg		Macht over stuur verloren / PODWeg	L
02/07	Rondweg	Welsummerstraat	Plaats op de weg / doorgang	L
28/07	Tolhuisweg		Macht over stuur verloren	L
02/08	Schaapskooiweg	Dalmsholterdijk	Macht over stuur verloren	L
09/08	Heinoseweg		Macht over stuur verloren	L
22/08	Hessenweg (N340)	Westerkampen	Kop/staart	L
20/09	Rondweg	Welsummerstraat	Macht over stuur verloren	L
27/09	Den Hulst (N377)	Evenboersweg	Voorrang	L
30/09	Oosterhulst (N377)		Macht over stuur verloren	L
07/10	Rechterensedijk		Doorgang	L
08/10	Prinses Beatrixlaan	Bouwhuisweg	Macht over stuur verloren	L
09/10	De Broekhuizen	Hessenweg (N340)	Voorrang	L
14/10	Ommerweg (N348)	Oude Twentseweg	Voorrang	DOD
19/10	Poppenallee (N757)		Macht over stuur verloren	L
26/10	De Stuw		Macht over stuur verloren	L
08/11	Hessenweg (N340)	Om de Landskroon	Doorgang	L
12/11	Kerkstraat	Ds. C. Keerstraat	Macht over stuur verloren	L
04/12	Parallelstraat-Oudleusen		Plaats op de weg	L
14/12	Hessenweg (N340)		Kop/staart	L

TABEL Gegevens ongevallen met letsel, jaar 2014

Bron: ongevallenregistratie politie-eenheid Oost-Nederland, district IJsselland

L letsel   **DOD** overleden ter plaatse of binnen 30 dagen na ongeval

ONGEVALLEN LETSEL 2015

DATUM	WEG 1	WEG 2	HOOFDTOEDRACHT	LETSEL
02/01	Zandspeur	Buldersweg	Voorrang van rechts	L
12/02	Hagenweg		Plaats op de weg	L
07/03	Eshuisweg	Zandspeur	Plaats op de weg / frontaal	L
17/03	Oude Oever	Holleweg	Plaats op de weg	L
14/04	Meeleweg		Macht over stuur verloren	L
03/05	Hessenweg (N340)		Kop/straat	L
12/05	Vossersteeg		Uitrit	L
24/05	Oude Oever		Fietsers onderling	L
29/05	Buldersweg	Prinses Beatrixlaan	Voorrang B6	DOD
03/06	Spiekerserf	Engberserf	Macht over stuur verloren / afleiding	L
12/06	Haersolteweg	Oosterdalfsersteeg	Voorrang van rechts	L
02/07	N377		Macht over stuur verloren / afleiding	L
11/07	Poppenallee (N757)		Macht over stuur verloren / PODWeg	L
15/07	Hessenweg (N340)	Westerkampen	Kop/straat	L
15/07	Welsommerweg		Macht over stuur verloren	L
28/07	Westeinde	Bouwhuisweg	Voorrang B6	L
02/08	Rechterensedijk	Tolhuisweg	Voorrang B6	L
23/08	Rechterensedijk		Macht over stuur verloren	L
03/09	Jagtlusterallee	De Grift	Voorrang B6	L
11/09	Dalmsholterweg		Uitrit	L
21/09	Parallelweg	Afrit N348	Voorrang B6	L
30/09	Vechtdijk		Uitrit, naar aanrijding te water	DOD
04/10	Achterkampweg		Macht over stuur verloren	L
12/10	Poppenallee (N757)		Macht over stuur verloren	L
18/10	Hessenweg (N340)		Macht over stuur verloren / frontaal	L
21/10	Prinses Beatrixlaan	Buldersweg	Voorrang B6	L
23/10	Rollecate		Stilstaand voertuig	L
26/10	Oude oever	Holleweg	Gladheid	L
31/10	Westeinde (N758)		Macht over stuur verloren	DOD
06/11	Kon. Wilhelminalaan	Fietspad	Andere fietser	L
13/11	Westeinde (N758)		Oversteken vanachter autobus	L
27/11	Wannestraat	Goldkampstraat	Plaats op de weg	L
04/12	Brugstraat		Val	L

TABEL Gegevens ongevallen met letsel, jaar 2015

Bron: ongevallenregistratie politie-eenheid Oost-Nederland, district IJsselland

L letsel   **DOD** overleden ter plaatse of binnen 30 dagen na ongeval

Bijlage 3 KOSTENOVERZICHT 2017

Projecten Actieplan Verkeersveiligheid 2017							
Categorie 1							
Project	Totale kosten	Maximale subsidie	Bijdrage gemeente	Uitvoerder			
Projecten basisonderwijs (KANS, Streetwise, Dode hoek, VOMOL, Theatervoorstelling verkeer, Pazzup)	€ 18.560	75%	€ 13.920	25%	€ 4.640	VW, GEMEENTE, ANWB E.A.	(20 x € 928,-)
Verkeersexamen basisonderwijs	€ 4.230	75%	€ 3.173	25%	€ 1.058	WVN	(470 x € 9,-)
Lesmethodes basisonderwijs	€ 3.600	75%	€ 2.700	25%	€ 900	Gemeente & WVN	(18 x € 200,-)
Verkeersouders	€ 1.530	75%	€ 1.148	25%	€ 383	GEMEENTE & WVN	(17 x € 90,-)
Verkeersouders projecten	€ 3.400	75%	€ 2.550	25%	€ 850	WVN	(17 x € 200,-)
VEVO (bijdrage aan school)	€ 1.500	75%	€ 1.125	25%	€ 375	GEMEENTE & ROVO	(1 x € 1.500,-)
Projecten voortgezet onderwijs (Nationale Verkeerslab, Fiets4Save)	€ 4.200	75%	€ 3.150	25%	€ 1.050	KOOP & CO	(2 x € 2.100,-)
Ouderenprojecten (Scootmobieltraining, Fietsvaardigheidstraining, Opfriscursus senior automobilisten)	€ 9.000	75%	€ 6.750	25%	€ 2.250	WVN & GEMEENTE	(3 x € 3.000,-)
Opfriscursus verkeersregels (was voorheen: Rijbewijs op herhaling)	€ 400	75%	€ 300	25%	€ 100	RIJSCHOOLHOUDER	(40 x € 10,-)
Landelijke campagnes	€ 5.600	75%	€ 4.200	25%	€ 1.400	R. JACOBS DIENSTVERLENING	(70 x € 80,-)
Inhuur vrijwilliger coördinerende taken	€ 1.500	75%	€ 1.125	25%	€ 375	GEMEENTE	(1x € 1.500,-)
Bijdrage aan lokale afdeling	€ 800	75%	€ 600	25%	€ 200	WVN	(1 x € 800,-)
Categorie 2							
Verkeersbrigadiers	€ 500	25%	€ 125	75%	€ 375	WVN	(1x € 500,-)
Totaal	€ 54.820		€ 40.865		€ 13.955		